

Воскресението е симбол на победата, светлината и животот. Ниту еден друг настан во историјата на светот и човештвото не извршил такви промени, таков пресврт како Воскресението Христово.

HRISTOS VOSKRESE, VISTINA VOSKRESE!

■ Пишува: Ружица ГОЧЕВСКА

Ова се денови на Велигденските чествувања. Торжествено ги одбродуваме последните часови до моментот кога сеправославниот македонски народ ќе се обедини под единствената духовна универзална мисла, а таа е - љубовта кон Бога. Велигден е симбол не само на Христовото воскресение, туку и на македонското, симбол на македонските страданија, но и на победата и обновата. Велигден е суштината на христијанството, духовното ткиво кое со векови нè крепи и ни помага да опстоиме низ премрежијата и искушенијата.

Христовото воскресение е потврда на минатото, сегашноста и иднината и токму во овие три стожери е акумулирана светата историја на православнието.

Во изминатите недели со Велигденските пости, преку самоконтрола, разни откажувања и духовна чистота, православните Македонци се подготвуваат да го дочекаат празникот над празни-

ците. Со светата литургиска песна: "Христос воскресна од мртвите,/ со смртта, смртта ја победи,/ и на тие во гробовите живот им даде", се објавува победата на доброто над злото, и почнува најсветото христијанско чествување.

Не случајно во историјата на православните Македонци е забележано: "Каде и да си за Велигден дома да си". Оваа народна сентенца е одраз на големото и светото значење на Велигден во колективната духовна свест на Македонците.

Велигден е продолжение на старозаветниот еврејски празник Песах, кој Евреите сè уште го празнуваат во чест на ослободувањето на еврејскиот народ од египетското владеење. Во христијанството Песах го симболизира преминот на Христа од смртта во животот и од земјата кон небото, во вечниот блажен живот. И не случајно веруваме дека Велигден се празнува во спомен на ослободувањето на човекот од

ропството на ѓаволот и гревот.

Последната недела од Велигденските пости (која сè уште ја чествуваме) се именува и како Велика или Страсна недела, а кај народот е позната како Глува недела. Сите денови од оваа недела се нарекуваат Велики или Вели, бидејќи ја симболизираат големината и тежината на празникот кој претстои.

"Вистина ви велам еден од вас ќе ме предаде. Но, тешко му на оној човек преку кого синот човечки ќе се предаде, добро ќе беше за тој човек ако не беше се родил", токму со овие зборови Исус Христос ќе ја овековечи Тајната вечера. Исто така на Тајната

барате живиот меѓу мртвите?". Истата вечер Исус им се јавил и на своите ученици.

Меѓу нашиот народ постојат повеќе обичаи и верувања поврзани со Велигден и деновите кои му претходат особено со Великата или Страсна недела. Во текот на оваа недела се прават последните подготовки за празникот. Со обичаи и верувања особено е исполнет Велики четврток или Величетврток, како што почесто е познат меѓу народот. Главен обичај кој се изведува на Велики четврток е вапцањето на велигденските јајца. Според обичајот, најпрвин се вапцаат три јајца, а потоа и другите. Јајцата ги вапца домаќинката

вечера Исус ќе ги благослови виното и лебот, со што ќе ја востанови и светата причест. Денот кога Исус бил мачен, распнат и кога починал бил петок, и затоа освен Велики овој ден се нарекува уште и Распет петок. За да не стои телото на Исус на Крстот двајца негови ученици Јосиф и Никодим побарале дозвола од Пилат да го симнат и да го погребат. Според обичаите тие го завиткале во платно, го намачкале со мириси и го погребале во семејната гробница на Јосиф, во која дотогаш никој не бил погребан. Гробот го затвориле со тежок камен.

Марија Магдалена прва дошла на гробот на Исус. Кога го видела гробот празен исплашена и загрижена отрчала да ги викне Петар и Јован, кои ѝ се придружиле во светото чудо кое претстоело. Утрото и другите жени дошле на гробот, според обичајот да го намачкаат телото со мириси. Но, и тие нашле само празен гроб, а Ангелот им ја кажал вистината: "Зошто го

рано наутро пред изгрејсонце. Како што погоре наведовме, Велики петок се смета за најтежок празник во годината, и тогаш не се работи, дури и не се готви храна. На Велика сабота се прават последните подготовки за празникот, се чисти и се готви храна.

На Велигден рано наутро сите одат во црква да присуствуваат на Светата литургија и да се причестат. Сите христијани се поздравуваат со најрадосниот поздрав: Христос Воскресна! Навистина Воскресна!

Несомнено, Воскресението е неповторлив белег во севкупното постоење на македонскиот народ. И, токму благодарение на верата и надежта во Воскресението, како народ и Црква, можевме да го издржиме сè она што ни се случувало во историјата, но и она што ни се случува и денес.

Hristos voskresna!
Vistina voskresna!